

ความพร้อมของข้าราชการไทย ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

มนตรี เกิดมีมูล*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของข้าราชการไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การศึกษาใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจด้วยตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการไทยที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานต่าง ๆ รวมจำนวนทั้งสิ้น 3,726 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งงาน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และการผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ผู้วิจัยเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนควรร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จัดการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอาเซียน รวมทั้งจัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษแก่บุคลากรภาครัฐให้มากขึ้น และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการควรมีการติดตามประเมินผลการพัฒนาความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของบุคลากรภาครัฐในหน่วยงานต่าง ๆ

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผล ความพร้อม ข้าราชการไทย ประชาคมอาเซียน

* สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

เลขที่ 118 หมู่ 3 ถนนเสรีไทย แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240

อีเมล: mon_teta@hotmail.com

Readiness of Thai Officials for Starting up ASEAN Community

Montree Koedmeemul*

Abstract

This research aimed to explore factors affecting the readiness of Thai officials for starting up and going on ASEAN Community. Three thousand seven hundred and twenty-six (3,726 participants) were collected from Thai officials in each ministry as a sample group. Data analysis was undertaken by using variance analysis. The study results were as follows: The significant independent variables are sex, age, education level, official rank, ASEAN understanding, English language proficiency and ASEAN Training Program attending with .05 significant level. The recommendation are as follows: 1) Training courses in ASEAN knowledge and English skill should be undertaken with cooperation from many public universities and Office of the Civil Service Commission. 2) Evaluation process should be done after training by Office of the Public Sector Development Commission.

Keywords: Affecting Factors, Readiness, Thai Officials, ASEAN Community

* Research Center, National Institute of Development Administration (NIDA)
118 Moo 3, Serithai Road, Klong-Chan, Bangkok, Bangkok 10240, THAILAND.
E-mail: mon_teta@hotmail.com

บทนำ (Introduction)

ประชาคมอาเซียน ถือกำเนิดขึ้นอย่างเป็นทางการในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2546 เมื่อผู้นำอาเซียนได้ร่วมลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน หรือข้อตกลงบาหลี 2 (Declaration of ASEAN Concord II/Bali Concord II) เพื่อเห็นชอบให้จัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2563 ซึ่งต่อมาได้ตกลงเร่งระยะเวลาจัดตั้งให้สำเร็จในปี พ.ศ. 2558 (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2555) การก่อตั้งประชาคมอาเซียนมีเป้าหมาย คือ การรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถด้านการแข่งขันของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงความสามารถในการรับมือกับปัญหาใหม่ ๆ ในระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียน เช่น โรคระบาด อาชญากรรมข้ามชาติ ภัยพิบัติธรรมชาติ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ภาวะโลกร้อน และการก่อการร้าย เป็นต้น

ประชาคมอาเซียนประกอบด้วย 3 เสาหลัก (pillars) คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community: APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2558) เมื่อก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนแล้ว ประเทศต่าง ๆ ทั้ง 10 ประเทศที่รวมตัวกันก็จะเปรียบเหมือน 10 จังหวัด จะมีการเปิดเสรีทางการลงทุน การค้า การบริการ และการเคลื่อนย้ายแรงงาน ก่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างมาก เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศในอาเซียน สินค้าของประเทศต่าง ๆ แรงงานมีฝีมือ เช่น แพทย์ พยาบาล สถาปนิก หรือวิชาชีพต่าง ๆ เข้ามาแข่งขันในประเทศไทย มีการลงทุนทั้งภาคการผลิต การบริการ และการค้า ทั้งนี้คนไทยจะได้รับประโยชน์จากการรวมตัวเป็นประชาคมของอาเซียนมากขึ้นเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความพร้อม ดังนั้น ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน จึงควรตระหนักถึงโอกาสและควรเร่งเสริมสร้างความสามารถเพื่อการแข่งขัน จะทำให้ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ทุกภาคส่วนจะต้องให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมดังกล่าว แต่ภาคราชการซึ่งมีภารกิจหลักในการบริหารราชการแผ่นดิน และการจัดทำบริการสาธารณะ ก็ถือเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนให้ประชาคมอาเซียนเป็นประชาคมที่มีความสมบูรณ์แบบอย่างแท้จริง ดังจะเห็นได้จากในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556-2561) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 7 การสร้างความพร้อมของระบบราชการไทยเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ได้กำหนดกลยุทธ์ให้มีการส่งเสริมส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐในการเตรียมความพร้อมข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อบริการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจ ค้นหาแนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการพัฒนาข้าราชการอย่างมีระบบ เน้นความสำคัญของความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของข้าราชการและส่วนราชการให้มีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพในระดับมาตรฐานสากล (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2556)

จากความสำเร็จของการพัฒนาระบบราชการเพื่อเตรียมความพร้อมดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะทำการศึกษาค้นคว้า มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความพร้อมของข้าราชการไทยในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ผลการศึกษาที่ได้นอกจากทำให้ทราบถึงระดับความพร้อมของข้าราชการไทยแล้วยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการหรือการกำหนดกลยุทธ์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของข้าราชการไทย ซึ่งจะนำไปสู่ความพร้อมในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

วัตถุประสงค์ (Objective)

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของข้าราชการไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการศึกษา (Samples and Populations)

การศึกษครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ ข้าราชการ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 3,726 คน จากจำนวนข้าราชการของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2556 รวมทั้งสิ้น 1,271,395 คน (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2557) ซึ่งอยู่ในระดับความเชื่อมั่น 95% ตามสูตรการคำนวณของ Taro Yamane (1973)

วิธีการศึกษา (Methodology)

วิธีศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจด้วยตัวอย่าง (Survey Research) ประกอบด้วย การสำรวจข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามในประเด็นเกี่ยวกับลักษณะภูมิหลังทางด้านประชากร และการประเมินความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะประกอบไปด้วยภาพรวมของความพร้อม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือ ด้านการคิดและการริเริ่มลงมือปฏิบัติ ด้านการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้ ด้านภาษาและการสื่อสาร และด้านวิธีคิดแบบอาเซียน

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Processing)

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจจะถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อศึกษาปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวน Analysis of Variance (ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ .05

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ (Definitions)

ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หมายถึง การมีความรู้ความสามารถหรือมีศักยภาพในระดับที่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยภาพรวมของความรู้

ความสามารถ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือ ด้านการคิดและการริเริ่มลงมือปฏิบัติ ด้านการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้ ด้านภาษาและการสื่อสาร และด้านวิถีคิดแบบอาเซียน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน หมายถึง การมีความรู้ความเข้าใจในบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอาเซียน เช่น การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ เป็นต้น

ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ หมายถึง การมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน

การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน หมายถึง การได้รับการอบรมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนในบริบทต่าง ๆ เช่น การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ฯลฯ โดยไม่จำกัดจำนวนหลักสูตรและหน่วยงานที่จัดการอบรม

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (Literature Review)

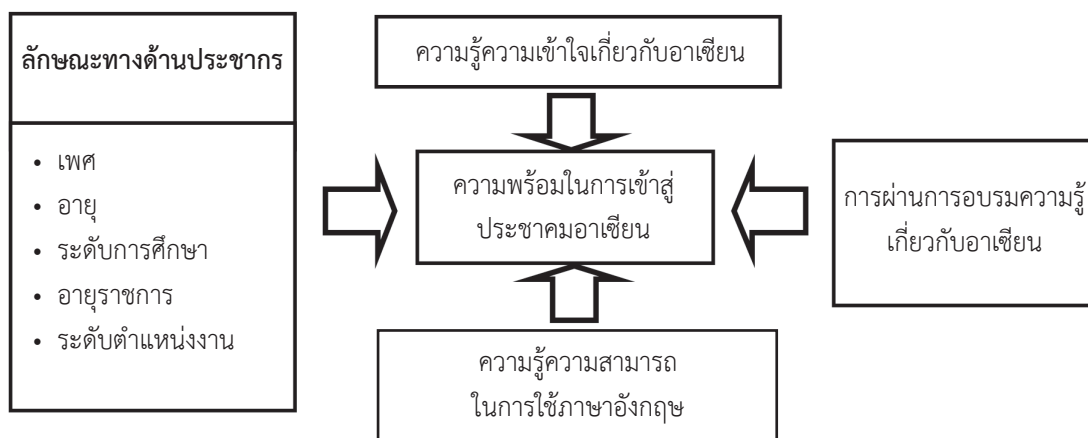
จากการรวบรวมผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การศึกษาเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ ส่วนใหญ่จะเน้นการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ที่ประเทศต่าง ๆ จะได้รับเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มากกว่าการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมของบุคลากร สำหรับในประเทศไทย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในลักษณะกรณีศึกษาของหน่วยงานเฉพาะแห่ง หรือเฉพาะกลุ่มประชากรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และมีการกำหนดขอบเขตหรือองค์ประกอบของคำว่า “ความพร้อม” ไว้แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับบริบทของหน่วยงานนั้นหรือประชากรกลุ่มนั้นว่ามีความเกี่ยวข้องกับภารกิจทางด้านใดบ้าง ทั้งนี้จากการรวบรวมผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมของบุคลากร ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า ส่วนใหญ่มักเป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยลักษณะทางด้านประชากร การมีทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ และการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน อาทิเช่น งานวิจัยของ นฤมล สุมรรคา (2554) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการต่าง ๆ ของจังหวัดสระบุรี และพบว่า ระดับการศึกษาและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีผลต่อความพร้อมของบุคลากร งานวิจัยของ รุ่งเดช ทองกำเนิด (2555) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยในการพัฒนาบุคลากรเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2015 และพบว่า อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลาการปฏิบัติงาน และตำแหน่งหน้าที่การทำงาน มีผลต่อระดับการเตรียมความพร้อมของบุคลากร งานวิจัยของ อุษณีย์ พรหมศรียา (2555) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดปทุมธานี ในการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และพบว่า เพศ ชั้นปีการศึกษา ผลการเรียน สถานศึกษาที่สังกัด และรายได้เฉลี่ยของครอบครัว มีผลต่อระดับความพร้อมของนักศึกษาในการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน งานวิจัยของ ธีรวิสิฐ มุลงามกุล และคณะ (2556) ซึ่งค่อนข้างแตกต่างจากการศึกษาของคนอื่น เนื่องจากเป็นการ

ศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลาง เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แต่ทั้งนี้พบผลการศึกษาที่คล้ายคลึงกัน โดยพบว่า อายุ การศึกษา รายได้ และระยะเวลาในการทำงาน มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมทางด้านภาษาต่างประเทศ และการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน มีอาทิเช่น งานวิจัยของ Wannakorn Matthuchad (2012) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมของการเรียนภาษาอังกฤษในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทยเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และพบว่า ทักษะทางด้านภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ซึ่งเป็นผลมาจากทักษะทางภาษาอังกฤษของครูที่สอน งานวิจัยของ Supawat Meeprom (2013) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทย เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และพบว่า บุคลากรของสถานพยาบาลในประเทศไทยยังขาดทักษะทางด้านภาษาอังกฤษที่เพียงพอสำหรับการสื่อสารกับคนไข้ที่เป็นชาวต่างชาติ งานวิจัยของกิตติยาภรณ์ อินธิปัก (2557) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีที่เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี และพบว่า อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน หน่วยงานที่ปฏิบัติ ทักษะด้านภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นในกลุ่มประเทศอาเซียน มีผลต่อความพร้อมในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย งานวิจัยของ ณัฏฐา จันสุวรรณกุล และคณะ (2557) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 และพบว่า ความสามารถทางภาษาต่างประเทศของครู เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความพร้อมของสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน งานวิจัยของ อัจฉรา หล่อตระกูล (2557) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และพบว่า การได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียนมีผลต่อการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา งานวิจัยของ Chalernsak Toomhirun (2015) ที่ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรในสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีทักษะทางด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ งานวิจัยของ Somkiat Kamolpun (2015) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่มีต่อนโยบายและแผนของการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย และพบว่า การพัฒนาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษแก่บุคลากรเป็นประเด็นสำคัญที่จะทำให้สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติได้ งานวิจัยของ กนกกาญจน์ ศรีสุรินทร์ และคณะ (2558) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชธานี และพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีผลต่อความพร้อมของนักศึกษา

กรอบแนวคิดในการศึกษา (Conceptual Framework)

จากการรวบรวมผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จะเห็นได้ว่างานวิจัยส่วนใหญ่ พบว่า ปัจจัยลักษณะภูมิหลังทางด้านประชากรที่มีผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งงาน ส่วนปัจจัยด้านอื่นที่มีผล ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน และความรู้ความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดที่จะทำการศึกษาถึงการมีผลของปัจจัยเหล่านี้ต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อย่างไรก็ตาม นอกจากลักษณะภูมิหลังทางด้านประชากร ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน และความรู้ความสามารถทางด้านภาษาแล้ว เนื่องจากมีงานวิจัยบางเรื่อง พบว่า การมีประสบการณ์ในการผ่านการอบรมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน มีผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการมีผลของประสบการณ์ในการผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียนที่มีต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอีกด้วย จึงกำหนดกรอบแนวคิดของการศึกษาไว้ ดังนี้

ภาพที่ 1: กรอบแนวคิดการศึกษา (Conceptual Framework)

ตัวแปรในการศึกษา (Variables)

1. **ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน** เป็นตัวแปรที่ใช้วัดการมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงานเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยความรู้ความสามารถ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือ ด้านการคิดและการริเริ่มลงมือปฏิบัติ ด้านการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้ ด้านภาษาและการสื่อสาร และด้านวิถีคิดแบบอาเซียน เป็นตัวแปรที่มีมาตรวัดในระดับอัตราส่วน (Ratio Scale) คือ การให้ผู้ตอบประเมินระดับความรู้ความสามารถในแต่ละด้าน

ของตน แล้วให้คะแนนตั้งแต่ 1-5 คะแนน โดยกำหนดให้ 1 คะแนน หมายถึง การมีศักยภาพในระดับน้อยที่สุด และ 5 คะแนน หมายถึง การมีศักยภาพในระดับมากที่สุด

2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน เป็นตัวแปรที่ใช้วัดการมีความรู้ความเข้าใจในบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง เป็นตัวแปรที่มีมาตรวัดในระดับกลุ่ม (Nominal Scale) คือ การให้ผู้ตอบประเมินระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนของตน แล้วเลือกคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของตนจาก 5 คำตอบ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

3. ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เป็นตัวแปรที่ใช้วัดการมีทักษะทางด้านภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน เป็นตัวแปรที่มีมาตรวัดในระดับกลุ่ม (Nominal Scale) คือ การให้ผู้ตอบประเมินการมีทักษะทางด้านภาษาอังกฤษของตน แล้วเลือกคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของตนจาก 5 คำตอบ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

4. การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เป็นตัวแปรที่ใช้วัดการมีประสบการณ์ในการผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง เป็นตัวแปรที่มีมาตรวัดในระดับกลุ่ม (Nominal Scale) คือ การให้ผู้ตอบตอบว่า เคย หรือ ไม่เคย

5. ลักษณะทางด้านประชากร ตัวแปรในกลุ่มนี้มีอยู่ทั้งสิ้น 6 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะภูมิหลังทางด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม ของผู้ให้ข้อมูล ตัวแปรนี้ ได้แก่

- 1) เพศ เป็นตัวแปรที่มีการวัดในระดับกลุ่ม (Nominal Scale) แบ่งออกเป็นชายและหญิง
- 2) อายุ เป็นตัวแปรที่มีการวัดในระดับกลุ่ม (Nominal Scale) โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ อายุไม่เกิน 29 ปี อายุระหว่าง 30-39 ปี อายุระหว่าง 40-49 ปี และอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป
- 3) ระดับการศึกษา เป็นตัวแปรที่มีการวัดในระดับกลุ่ม (Nominal Scale) แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก
- 4) อายุราชการ เป็นตัวแปรที่มีการวัดในระดับกลุ่ม (Nominal Scale) แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ไม่เกิน 5 ปี 6-10 ปี 11-25 ปี และมากกว่า 25 ปี ขึ้นไป
- 5) ระดับตำแหน่งงาน เป็นตัวแปรที่มีการวัดในระดับกลุ่ม (Nominal Scale) แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ปฏิบัติการ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ และเชี่ยวชาญ

สมมติฐานของการศึกษา (Hypothesis)

จากกรอบแนวคิดในการศึกษาผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานในการศึกษา ดังนี้

สมมติฐานที่ 1: เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ ระดับตำแหน่งงาน มีผลต่อความแตกต่างของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของข้าราชการ

สมมติฐานที่ 2: ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน มีผลต่อความแตกต่างของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของข้าราชการ

สมมติฐานที่ 3: ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษมีผลต่อความแตกต่างของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของข้าราชการ

สมมติฐานที่ 4: การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน มีผลต่อความแตกต่างของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของข้าราชการ

ผลการศึกษา (Result)

การศึกษาเรื่อง “ความพร้อมของข้าราชการไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการศึกษาไว้ 4 สมมติฐาน เพื่อทดสอบปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของข้าราชการไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การทดสอบ t และ F ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งผลของการทดสอบสมมติฐานในแต่ละข้อปรากฏผล ดังนี้

การทดสอบสมมติฐานที่ 1: เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ ระดับตำแหน่งงาน มีผลต่อความแตกต่างของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของข้าราชการ

ตารางที่ 1.1: ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง และอายุราชการ (Mean and Standard Deviation of Sample Group's Readiness for Starting up Asean Community by Sex, Age, Education Level, Job Position and Period of Employment)

ลักษณะทางด้านประชากร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน		
เพศ				t =7.082	Sig.= 0.000*
ชาย	1,319	2.91	0.63		
หญิง	2,407	2.76	0.62		
อายุ				F= 27.327	Sig = 0.000*
ไม่เกิน 29 ปี	400	3.05	0.59		
30-39 ปี	1,560	2.83	0.60		
40-49 ปี	976	2.77	0.62		
ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป	790	2.73	0.67		
รวม	3,726	2.82	0.63		
ระดับการศึกษา				F =25.738	Sig.= 0.000*
ต่ำกว่าปริญญาตรี	65	2.58	0.65		
ปริญญาตรี	1,825	2.75	0.63		
ปริญญาโท	1,765	2.88	0.61		
ปริญญาเอก	71	3.20	0.56		
รวม	3,726	2.82	0.63		
ระดับตำแหน่ง				F = 12.836	Sig= 0.000*
ปฏิบัติการ	1,461	2.87	0.61		
ชำนาญการ	1,542	2.75	0.64		
ชำนาญการพิเศษ	509	2.89	0.62		
เชี่ยวชาญ	22	2.90	0.69		
รวม	3,534	2.82	0.63		
อายุราชการ				F = 1.687	Sig. = 0.168
ไม่เกิน 5 ปี	1,200	2.85	0.63		
6-10 ปี	539	2.82	0.60		
11-25 ปี	1,347	2.79	0.62		
มากกว่า 25 ปี ขึ้นไป	640	2.80	0.64		
รวม	3,726	2.82	0.63		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรลักษณะภูมิหลังทางด้านประชากรที่มีผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระดับตำแหน่ง โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่าเพศหญิง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีค่าเฉลี่ยของระดับความพร้อมเท่ากับ 2.91 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 สำหรับตัวแปรอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุไม่เกิน 29 ปี เป็นกลุ่มที่มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากที่สุด ค่าเฉลี่ยของระดับความพร้อมเท่ากับ 3.05 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี อายุระหว่าง 40-49 ปี และอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป ค่าเฉลี่ยระดับความพร้อมเท่ากับ 2.83, 2.77 และ 2.73 ตามลำดับ สำหรับตัวแปรระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูง มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า โดยกลุ่มตัวอย่างที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากที่สุด ค่าเฉลี่ยของระดับความพร้อมเท่ากับ 3.20 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท ระดับปริญญาตรี และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ค่าเฉลี่ยระดับความพร้อมเท่ากับ 2.88, 2.75 และ 2.58 ตามลำดับ สำหรับตัวแปรระดับตำแหน่ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งในระดับสูง มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งต่ำกว่า แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งระดับชำนาญการ กลับเป็นกลุ่มที่มีความพร้อมน้อยที่สุด โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างระดับเชี่ยวชาญ มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากที่สุด ค่าเฉลี่ยของระดับความพร้อมเท่ากับ 2.90 รองลงมา คือ ระดับชำนาญการพิเศษ ค่าเฉลี่ยของระดับความพร้อมเท่ากับ 2.89 ระดับปฏิบัติการ ค่าเฉลี่ยระดับความพร้อมเท่ากับ 2.87 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งระดับชำนาญการ เป็นกลุ่มที่มีความพร้อมน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยระดับความพร้อมเท่ากับ 2.75 ซึ่งเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe ผลปรากฏ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1.2: การเปรียบเทียบความแตกต่างของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของตัวอย่าง จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ (A Comparison of Sample Group's Readiness for Starting up ASEAN Community by Age)

อายุ	ค่าเฉลี่ย	ไม่เกิน 29 ปี	30-39 ปี	40-49 ปี	50 ปี ขึ้นไป
		3.05	2.83	2.77	2.73
ไม่เกิน 29 ปี	3.05	-	0.22*	0.28*	0.32*
30-39 ปี	2.83		-	0.06	0.10*
40-49 ปี	2.77			-	0.04
50 ปี ขึ้นไป	2.73				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มอายุเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe พบว่า กลุ่มอายุที่มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่ กลุ่มผู้ที่มีอายุไม่เกิน 29 ปี มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มที่มีอายุ 30-39 ปี กลุ่มที่มีอายุ 40-49 ปี และกลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป ในขณะที่กลุ่มที่มีอายุ 30-39 ปี มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปี ขึ้นไป

ตารางที่ 1.3: การเปรียบเทียบความแตกต่างของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ (A Comparison of Sample Group's Readiness for Starting up ASEAN Community by Education Level)

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
		2.58	2.75	2.88	3.20
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2.58	-	0.17	0.30*	0.62*
ปริญญาตรี	2.75		-	0.13*	0.45*
ปริญญาโท	2.88			-	0.32*
ปริญญาเอก	3.20				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มระดับการศึกษาเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Scheffe พบว่า กลุ่มระดับการศึกษาที่มีความพร้อมในการเข้าสู่

ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 5 คู่ ได้แก่ กลุ่มผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท กลุ่มผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ในขณะที่กลุ่มผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และกลุ่มผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 1.4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของตัวอย่าง จำแนกตามระดับตำแหน่งเป็นรายคู่ (A Comparison of Sample Group's Readiness for Starting up ASEAN Community by Job Position)

ระดับตำแหน่ง	ค่าเฉลี่ย	ปฏิบัติการ	ชำนาญการ	ชำนาญการพิเศษ	เชี่ยวชาญ
		2.87	2.75	2.89	2.90
ปฏิบัติการ	2.87	-	0.12*	0.02	0.03
ชำนาญการ	2.75		-	0.14*	0.15
ชำนาญการพิเศษ	2.89			-	0.01
เชี่ยวชาญ	2.90				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของตัวอย่าง จำแนกตามระดับตำแหน่งเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Scheffe พบว่า กลุ่มระดับตำแหน่งที่มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มผู้ที่มีตำแหน่งระดับปฏิบัติการมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มผู้ที่มีระดับตำแหน่งชำนาญการ และกลุ่มผู้ที่มีตำแหน่งระดับชำนาญการพิเศษมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มผู้ที่มีตำแหน่งระดับชำนาญการ

การทดสอบสมมติฐานที่ 2: ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนมีผลต่อความแตกต่างของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของข้าราชการ

ตารางที่ 2.1: ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน (Mean and Standard Deviation of Sample Group's Readiness for Starting up ASEAN Community by ASEAN Knowledge)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน		
น้อยที่สุด	219	1.97	0.53	F = 611.023	Sig. = 0.000
น้อย	1,233	2.49	0.48		
ปานกลาง	1,921	2.97	0.48		
มาก	338	3.62	0.48		
มากที่สุด	15	4.15	1.06		
รวม	3,726	2.82	0.63		

ผลการศึกษา พบว่า การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนมีผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนในระดับมาก มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยกว่า โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนในระดับมากที่สุด เป็นกลุ่มที่มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากที่สุด ค่าเฉลี่ยของระดับความพร้อมเท่ากับ 4.15 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยของระดับความพร้อมเท่ากับ 3.62, 2.97, 2.49 และ 1.97 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe ผลปรากฏ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2: การเปรียบเทียบความแตกต่างของของระดับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของตัวอย่าง จำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเป็นรายคู่ (A Comparison of Sample Group's Readiness for Starting up ASEAN Community by ASEAN Knowledge)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน	ค่าเฉลี่ย	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		1.97	2.49	2.97	3.62	4.15
น้อยที่สุด	1.97	-	0.52*	1.00*	1.65*	2.18*
น้อย	2.49		-	0.48*	1.13*	1.66*
ปานกลาง	2.97			-	0.65*	1.18*
มาก	3.62				-	0.53*
มากที่สุด	4.15					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของตัวอย่าง จำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Scheffe พบว่า กลุ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนที่มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 10 คู่ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนในระดับมากที่สุด มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนในระดับมาก มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนในระดับปานกลาง มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยและน้อยที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนในระดับน้อย มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด

**การทดสอบสมมติฐานที่ 3: ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษมีผลต่อความแตกต่าง
ของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของข้าราชการ**

ตารางที่ 3.1: ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ (Mean and Standard Deviation of
Sample Group's Readiness for Starting up ASEAN Community by English Skill)

ความรู้ความสามารถ ในการใช้ภาษาอังกฤษ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
น้อยที่สุด	829	2.22	0.52	F = 752.642 Sig. = 0.000
น้อย	1,231	2.69	0.45	
ปานกลาง	1,232	3.07	0.43	
มาก	371	3.54	0.46	
มากที่สุด	63	3.79	0.68	
รวม	3,726	2.81	0.63	

ผลการศึกษา พบว่า การมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษมีผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษระดับมาก มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความสามารถในระดับที่น้อยกว่า โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมากที่สุด เป็นผู้ที่มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากที่สุด ค่าเฉลี่ยความพร้อมเท่ากับ 3.79 รองลงมา คือ

กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความสามารถในระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยความพร้อมเท่ากับ 3.54, 3.07, 2.69 และ 2.22 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe ผลปรากฏ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2: การเปรียบเทียบความแตกต่างของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของตัวอย่างจำแนกตามความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นรายคู่ (A Comparison of Sample Group's Readiness for Starting up ASEAN Community by English Skill)

ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ	ค่าเฉลี่ย	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
		2.22	2.69	3.07	3.54	3.79
น้อยที่สุด	2.22	-	0.47*	0.85*	1.32*	1.57*
น้อย	2.69		-	0.38*	0.85*	1.10*
ปานกลาง	3.07			-	0.47*	0.72*
มาก	3.54				-	0.25*
มากที่สุด	3.79					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบความแตกต่างของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของตัวอย่าง จำแนกตามความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Scheffe พบว่า กลุ่มความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 10 คู่ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษระดับมากที่สุด มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มผู้ที่มีความรู้ความสามารถในระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษระดับมาก มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความสามารถในระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษระดับปานกลาง มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความสามารถในระดับน้อยและน้อยที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษระดับน้อย มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความสามารถในระดับน้อยที่สุด

การทดสอบสมมติฐานที่ 4: การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน มีผลต่อความแตกต่างของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของข้าราชการ

ตารางที่ 4: ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (Mean and Standard Deviation of Sample Group's Readiness for Starting up ASEAN Community by Attending ASEAN Training Program)

การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน		
ไม่เคยผ่านการอบรม	2,545	2.75	0.62	t = -9.103	Sig. = 0.000
เคยผ่านการอบรม	1,181	2.95	0.62		

ผลการศึกษา พบว่า การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียนมีผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยผ่านการอบรม โดยกลุ่มตัวอย่างที่เคยผ่านการอบรมมีค่าเฉลี่ยของระดับความพร้อมเท่ากับ 2.95 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยผ่านการอบรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75

สรุปและการอภิปรายผลการศึกษา (Conclusion)

การศึกษาเรื่อง “ความพร้อมของข้าราชการไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของข้าราชการไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรลักษณะทางด้านประชากรที่มีผลต่อความพร้อมของกลุ่มตัวอย่างในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระดับตำแหน่งงาน ผลการศึกษาดังกล่าวบางส่วนสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล สุมรรคา (2554) ที่พบว่า ระดับการศึกษา เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อความพร้อมในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีของสถานประกอบการในจังหวัดสระบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งเดช ทองกำเหนิด (2555) ที่พบว่า อายุ และระดับการศึกษา เป็นตัวแปรที่มีผลต่อการพัฒนาบุคลากรเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2015 สอดคล้องกับงานวิจัยของอุษณีย์ พรหมศรียา (2555) ที่พบว่า เพศ มีผลต่อระดับความพร้อมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อีรีวิสิฐ มูลงามกุล และคณะ (2556) ที่พบว่า อายุ และระดับการศึกษา เป็นตัวแปรที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลาง เพื่อเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติยาภรณ์ อินธิปิก (2557) ที่พบว่า อายุ และระดับการศึกษา มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี ในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สำหรับตัวแปรอื่น ๆ ที่พบการมีผลต่อความพร้อมของกลุ่มตัวอย่างในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล สุมรรคา (2554) และงานวิจัยของ กนกกาญจน์ ศรีสุรินทร์ และคณะ (2558) การมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติยาภรณ์

อินธิปิก (2557) และงานวิจัยของ ญัณฐา จันสุวรรณกุล และคณะ (2557) สำหรับตัวแปรอีกตัวหนึ่งที่น่าสนใจ คือ การได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา หล่อตระกูล (2557) อย่างไรก็ตาม การศึกษาค้นนี้กลับไม่พบว่า ระยะเวลาในการทำงานหรือประสบการณ์ในการทำงาน มีผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อีริวิสิฐ มุลงามกุล และคณะ (2556) ที่พบว่า ระยะเวลาในการทำงาน มีผลต่อการเตรียมความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลาง เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติยาภรณ์ อินธิปิก (2557) ที่พบว่า ประสบการณ์การทำงาน มีผลต่อระดับการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีที่เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ข้อเสนอแนะ (Suggestion)

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ในการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ เพื่อให้พร้อมสำหรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้น รัฐบาลควรมีนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับชาติที่ชัดเจน เพื่อกำหนดเป้าหมายการพัฒนาบุคลากรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1.2 หน่วยงานระดับกระทรวง ควรมีนโยบายและยุทธศาสตร์ ตลอดจนแผนงานและโครงการด้านการพัฒนาบุคลากรระดับหน่วยงานที่ชัดเจน เพื่อจัดการพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยทำข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสถาบันการศึกษา หรือเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งนี้ แผนการพัฒนาบุคลากรควรมีความชัดเจนในด้านกลุ่มเป้าหมาย ประเด็นการพัฒนา และวิธีการฝึกอบรม

1.3 สำนักงาน ก.พ. ในฐานะหน่วยงานกลางในการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ ต้องมีภารกิจในการดูแลยุทธศาสตร์และแผนการฝึกอบรมของหน่วยงานภาครัฐในภาพรวมของประเทศ โดยเข้าไปส่งเสริมและกำหนดทิศทางการพัฒนาบุคลากรภาครัฐของหน่วยงาน เพื่อให้การพัฒนาบุคลากรภาครัฐเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ. ควรมีการประชุมร่วมกับหน่วยงานระดับกระทรวงเพื่อออกแบบหลักสูตรการฝึกอบรมตามความต้องการร่วมกัน

1.4 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ วิจัย และนำเสนอแนะนโยบายเพื่อการพัฒนากระบวนราชการ ควรมีการติดตามประเมินผลการพัฒนาความพร้อมและศักยภาพในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของบุคลากรภาครัฐที่ปฏิบัติงานอยู่ตามหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย ในประเด็นที่เกี่ยวกับการสร้างความพร้อมของระบบราชการไทยเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 สำนักงาน ก.พ. ควรจัดหลักสูตรการฝึกอบรมทั้ง 2 ระดับ ได้แก่ หลักสูตรความรู้พื้นฐาน เช่น ความรู้เกี่ยวกับการค้า/การบริการ/การลงทุน และการเคลื่อนย้ายแรงงานในประเทศอาเซียน ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจชายแดน ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงชายแดน เป็นต้น และหลักสูตรที่เกี่ยวกับทักษะการทำงานเฉพาะด้าน เช่น ทักษะด้านภาษาอังกฤษและภาษาประเทศในอาเซียน การเจรจาต่อรอง การเขียนข้อตกลงระหว่างประเทศ การทำบันทึกการประชุมระหว่างประเทศ เป็นต้น โดยคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายในการจัดฝึกอบรม เช่น กลุ่มข้าราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และกลุ่มข้าราชการตามแนวชายแดน

2.2 สำนักงาน ก.พ. ควรจัดหลักสูตรการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รู้ถึงเนื้อหาเชิงลึก หลังจากได้รับการอบรมความรู้ทั่วไปแล้วควรมีการศึกษาดูงานประเทศอาเซียน เพื่อเข้าถึงประสบการณ์จริง และนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์

2.3 สำนักงาน ก.พ. ควรจัดหลักสูตรการฝึกอบรมที่มีความหลากหลาย ทั้งด้านเนื้อหาวิชา และวิธีการฝึกอบรม เช่น มีการฝึกอบรมผ่านระบบ E-Learning มีการจัดทำคู่มือการพัฒนาบุคลากร การศึกษาดูงานในประเทศเพื่อนบ้าน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา การจัดการฝึกอบรมอาจจัดการฝึกอบรมโดยหน่วยงานเอง หรือร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ

2.4 หน่วยงานภาครัฐ ควรสลับกันเป็นเจ้าภาพหลักในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในบริบทอาเซียนร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้นักกลางภาครัฐจากหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีโอกาสร่วมแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์การทำงาน หรือหาแนวทางแก้ไขปัญหาในประเด็นต่าง ๆ ร่วมกัน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กนกกาญจน์ ศรีสุรินทร์ ศุภชัย จันทรงาม และจรรยา คุณมี. (2558). *ความพร้อมของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชธานีในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. รายงานการประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “สร้างสรรค์และพัฒนา เพื่อก้าวหน้าสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ 2” 18-19 มิถุนายน 2558 ณ วิทยาลัยนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. หน้า 335-343.
- กิตติยาภรณ์ อินธิปก. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.

- ณัฐฐา จันสุวรรณกุล รัตนา ดวงแก้ว และเข็มทอง ศิริแสงเลิศ. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*. ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม): หน้า 141-152.
- ธีรวิสิฐ มุลงามกุลจ พิมลพรรณ เรพเพอร์ กฤษดา อัครพิทยากุล วีระศักดิ์ ฮาดดา สุเมธ ทรงวัชรภรณ์ และ วสุเชษฐ์ โสภณเสถียร. (2556). การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนและการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคกลาง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสต์เทิร์นเอเซีย*. ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม): หน้า 71-82.
- นฤมล สุมรรคา. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษา สถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2557). *กำลังคนภาครัฐในฝ่ายพลเรือน 2556*. กรุงเทพมหานคร: 21 เซ็นจูรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2556). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556-พ.ศ. 2561)*. กรุงเทพมหานคร: วิชั่น พรินท์ แอนด์ มีเดีย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2555). *การก้าวสู่ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2558). *การเตรียมความพร้อมของประเทศไทยสู่ประชาคมอาเซียน*. ค้นวันที่ 3 สิงหาคม 2558 จาก www.nic.go.th/gsic/uploadfile/ASEAN-Community.pdf
- รุ่งเดช ทองกำเนิด. (2555). *ปัจจัยในการพัฒนาบุคลากรเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2015*. สารนิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม.
- อัจฉรา หล่อตระกูล. (2557). การเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า*. ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 ตุลาคม: หน้า 14-21.
- อุษณีย์ พรหมศรียา. (2555). *ความพร้อมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดปทุมธานีในการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. รายงานการค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- Kamolpun, S. (2015). *THE IMPACT OF ASEAN ECONOMIC INTEGRATION ON THE THAI HIGHER EDUCATION POLICY AND PLAN*. Unpublished Ph.D. Dissertation. University of Pittsburgh.
- Matthuchad, W. (2012). *The Readiness of Learning English in High Schools to Prepare the Country for Joining the ASEAN Community in 2015: A Study of Selected High*

- Schools in Phitsanulok, Thailand. *Stamford Journal*, 4 (June 2012-December 2012): 36-40.
- Meeprom, S. & Putachot, N. (2013). The Potential of Health Tourism to Support ASEAN ECONOMICS COMMUNITY(AEC): A case study of Srinagarind hospital Faculty of Medicine Khon Kaen University. in *Proceedings of the Regional Conference on Tourism Research*. Langkawi: Malaysia. pp. 1-17.
- Toomhirun, C. (2015). *Attitude of Thai instructors and students toward a distance learning system for agricultural extension and development programs for participating in the ASEAN community*. Unpublished Ph.D. Dissertation. Mississippi State University.
- Yamane, Taro. (1973). *An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.

Translated Thai References

- Chansuwankul, Nattha, Rattana Duangkaew and Khemthong Sirisanglert. (2014). Factors Affecting Readiness for Joining the ASEAN Community in Schools under the Office of Phrae Primary Education Service Area 2. *Sukhothai Thammathirat Open University Journal*, 7 (January-June): 141-152. (In Thai)
- Intipeek, Kittiyaporn. (2014). *Factors Affecting Readiness of Accounting Professional in Thailand for ASEAN Economic Community*. Unpublished Master's Thesis. Stamford International University. (In Thai)
- Lortrakul, Achara. (2014). The Preparation to enter an ASEAN Community of Students of Faculty of Management Science of Ayutthaya Rajabhat University. *Ayutthaya Rajabhat University Research Journal*, 1(October): 14-21.(In Thai)
- Moonngamkul, Teewisit et al. (2013). ASEAN Readiness and Development of Sub-District Administrative Organizations in the Central Part. *Eastern Asia University Heritage Journal : Social Science and Humanities*, 3 (July-December): 71-82.(In Thai)
- National Statistical Office. (2015). *The Readiness of Thailand towards ASEAN Community*. [Online] Retrieved August 3, 2015. Available: www.nic.go.th/gsic/uploadfile/ASEAN-Community.pdf (In Thai)
- Office of the Civil Service Commission. (2014). *Workforce in Public Sector 2013*. Bangkok: 21 Century. (In Thai)
- Office of the Public Sector Development Commission. (2013). *Thai Public Sector Development Strategies (2013-2018)*. Bangkok: Vision Print and Media. (In Thai)

- Promsriya, Usanee. (2012). *Readiness of Undergraduate Students in Pathumthani Province towards the Asean Labour Market Integration*. Unpublished Master's Thesis. Rajamangala University of Technology Thanyaburi. (In Thai)
- Srisurin, Kanokkarn Supachai Channgam and Charoon Kunmee. (2015). *The Readiness of Engineering Students from Ratchathani University to ASEAN Economic Community*. In Proceedings of The National Conference & Research Presentation 2015. Nakhon Ratchasima: Nakhon Ratchasima College. pp. 335-343. (In Thai)
- Sumonka, Narumol. (2011). *Factors Affecting Readiness of Accounting Personnel for ASEAN Economic Community: A Case Study of Business Organizations in Saraburi Province*. Unpublished Master' Thesis. Rajamangala University of Technology Thanyaburi. (In Thai)
- The Secretariat of The House of Representatives. (2012). *Go To ASEAN Community*. Bangkok: The Secretariat of The House of Representatives. (In Thai)
- Thonggamnerd, Rungdej. (2012). *Level of Personnel Preparation for ASEAN Community in year 2015*. Unpublished Master's Thesis. Siam University. (In Thai)